

Gemensamt ansvar för migrationen

Krig, konflikter och fattigdom har genom historien lett till att människor söker sig till andra platser där möjligheterna till ett drägligt liv ter sig bättre. Över 100 miljoner människor i världen är på flykt, de flesta inom sina egna länder, medan andra lyckas ta sig till ett angränsande land eller längre bort. I många länder gör arbetslöshet och förtryck att miljontals människor ser sin framtid i ett annat land än i sitt hemland, och allvarliga klimatförändringar tvingar ännu fler människor att lämna sina hem. På många håll utnyttjas migranter skrupellost eller används som vapen, inte minst kring Europas gränser.

Med samhällen som präglas av frihet och välfärd ter sig Europa ofta som ett naturligt mål för den som söker en bättre framtid. Det ska vi vara stolta över. För Liberalerna är en gemensam migrationspolitik därför en huvuduppgift för EU, en värdig politik som slår vakt om asylrätten och som även gör det möjligt att upprätthålla den i praktiken. En del i detta är att samarbetet i frågor om gränsskydd och återvändande vid avslag behöver stärkas. Men det behövs också fler lagliga vägar in till Europa, inte minst för att stoppa den livsfarliga människosmugglingen över Medelhavet. Det handlar exempelvis om högre ambition i mottagningen av kvotflyktingar och att öka möjligheterna till arbetskraftsinvandring till Europa.

Alla EU-länder måste ta ett solidariskt, gemensamt ansvar för asylsökande, både praktiskt genom fördelning av sökande och genom ekonomisk solidaritet och administrativt stöd. Det är också en förutsättning för en fungerande integration. Det är en ohållbar situation när flera länder blundar för sina skyldigheter. EU-länder som olagligen trycker tillbaka migranter från gränsen måste få kännbara konsekvenser. Den nya gemensamma migrationslagstiftningen som snart är på plats blir ett viktigt verktyg för att fördela ansvaret och säkerställa att asylsökandes rättigheter garanteras i hela EU, samtidigt som ogrundade asylansökningar hanteras snabbare. Länder som vägrar ta sitt solidariska ansvar ska kunna få minskade stöd från EU:s sammanhållningspolitik.

Den som har skyddsskäl enligt FN:s flyktingkonvention eller som alternativt

skyddsbehovande ska få stanna i EU, medan den som får avslag måste återvända till sitt hemland det är nödvändigt för att bevara asylrätten och ett fungerande asylsystem. EU kan bidra till ett förbättrat återvändande genom att förhandla fram gemensamma återvändandeavtal med länder utanför EU. Alla länder har ett absolut ansvar att bevilja inresa för sina egna medborgare och incitamenten för detta behöver öka, exempelvis genom att koppla EU:s bilaterala bistånd till återtagande av medborgare.

Fler EU-länder bör ta emot kvotflyktingar, för att avlasta UNHCR:s läger och ge möjligheter till en laglig och ordnad väg till ett nytt liv. Genom vidarebesträffning blir mottagandet också mer jämställt eftersom kvinnor idag oftare blir kvar i konflikternas närrområdet. Fler EU-länder bör också liksom Sverige prioritera utsatta kvinnor, hbtq-personer och personer med funktionsnedsättning. Det skulle bidra till en mer jämställd och human migrationspolitik.

Liberalerna slår vakt om den fria rörligheten inom EU, och vill avskaffa passkontrollerna på Öresundsbron och de övriga kontroller som införts av Sverige och andra Schengenländer. Gränskontrollerna bör slopas så snart säkerhetsläget har förbättrats. Men fri rörlighet inom EU kräver i sin tur att den yttre gränsen till EU och Schengenområdet stärks väsentligt. Liberalerna vill att EU tar över ansvaret för hela den yttre gränskontrollen, för att säkerställa att samma effektiva gränsskydd och rättssäkra och humana gränskontroller gäller överallt. EU:s gränsskyddsmyndighet Frontex måste därför kraftigt byggas ut. Samtliga EU-länder som uppfyller de krav som ställs – exempelvis Bulgarien och Rumänien ska omgående släppas in i Schengensamarbetet. Samtidigt är det viktigt att länder som missköter sig snabbt kan suspenderas.

Bristen på arbetskraft är stor i Sverige och andra EU-länder, och Europas befolkningspyramid visar att den kommer att bli ännu större. Gemensamma insatser behövs för att attrahera både spetskompetens och personer som vill arbeta i mindre kvalificerade yrken. EU:s system med "blåkort" bör utvecklas och öppnas upp för fler än bara dem med spetskompetens och höga löner. Liberalerna vill även underlätta för personer som fått arbetstillstånd i ett land att resa till och arbeta även i andra EU-länder utan ytterligare byråkrati. För att göra Europa ännu mer attraktivt som destination för arbetskraftsinvandring vill Liberalerna se fler EU-avtal om viseringsfrihet och viseringsförenkling.